

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.231/2018/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2019. március 29.
Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): I. rendű és
II. rendű

Első fok: Kecskeméti Törvényszék, 2.B.490/2016/83., ítélet, tárgyalás,
2017. július 4.
Másodfok: Szegedi Ítéltábla, Bf.II.658/2017/14., ítélet, nyilvános ülés,
2018. január 4.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű és II. rendű terhelt
Az indítvány iránya: az I. rendű és II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben I. rendű és II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kecskeméti Törvényszék 2.B.490/2016/83. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.658/2017/14. számú ítéletét az I. rendű és II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Kecskeméti Törvényszék a 2017. július 4. napján meghozott 2.B.490/2016/83. számú ítéletével I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntettében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés], kábítószer-kereskedelem büntettében [Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés I. fordulat], új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettében [Btk. 184. § (1) bekezdés IV. fordulat, (2) bekezdés a) pont] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettében [Btk. 184/A. § (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (4) bekezdés I. fordulat]. Ezért az I. rendű terheltet halmazati büntetésül 12 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, és az I. rendű terhelt legkorábban a büntetés 2/3

része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

- [2] II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében [Btk. 184. § (1) bekezdés IV. fordulat, (2) bekezdés a) pont]. Ezért a II. rendű terheltet halmazati büntetésül 6 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, és a II. rendű terhelt a büntetés 2/3 része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság az I. rendű terhelttel szemben 696.300 forint vagyonekbeosztást is elrendelt, rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról és a büntügyi költség viseléséről.
- [3] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2018. január 4. napján jogerős Bf.II.658/2017/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; az I. rendű és a II. rendű terhelt terhére megállapított kábítószer-kereskedelem büntetét [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetét [Btk. 184. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés a) pont] társtettesként elkövetettnek minősítette, a II. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 9 évre, a közügyektől eltiltás tartamát 7 évre súlyosította. Az I. rendű terhelttel szemben elkobzás alá eső 53.000 forint és 488.000 forint, valamint 50 euró vonatkozásában vagyonekbeosztást rendelt el, a további vagyonekbeosztás összegét pedig 67.650 forintba leszállította; a II. rendű terhelttel szemben pedig 71.750 forint összegben vagyonekbeosztást is elrendelt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű és II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [4] Az elsőfokú bíróság által megállapított - és a másodfokú bíróság által pontosított - tényállás lényege a következő.
- [5] I. rendű terhelt 2014 nyaratól 2015. augusztus 4. napjáig anyagi haszonszerzés céljából illegális drogokat - kábítószer és új pszichoaktív anyagot - árult kis adagokban mint diler. Az illegális drogot az eljárás során ismeretlenül maradt forrásból szerezte be. Az értékesítésnek az I. rendű terhelt által alkalmazott szokásos módszere az volt, hogy a megrendelőt telefonon felhívta vagy viberen értesítette, és a megrendelést vagy nyíltan vagy előre megbeszélte kód szerint a vásárolni kívánt mennyiségre, vagy úgy utalva, hogy hány perc múlva találkoznak, adta le. Az I. rendű terhelt a megrendelt drogmennyiséget általában személyesen szállította le oly módon, hogy megjelent az előre egyeztetett helyszínen, ahol átvette a pénzt és átadta a vevőnek az előre becsomagolt, illegális drogot. Az eladásra más esetekben úgy került sor, hogy a vevő megjelent az I. rendű terhelt lakásánál, az utcán vagy a lépcsőházban várakozott, amíg az I. rendű terhelt a megrendelt drogot át nem adta. Az I. rendű terhelt az értékesítési célra beszerzett illegális drogot a földszinti kerékpártárolóban kialakított drograktárban tartotta. Az I. rendű terheltnek állandó vevőkör alakult ki, tevékenysége a drogfogyasztók körében általánosan ismertté vált, telefonszámát a vevők egymásnak adták át. Az I. rendű terhelt tevékenységével édesanyja, a II. rendű terhelt is tisztában volt, és ebben támogatta őt úgy, hogy alkalmilag az értékesítésben, valamint a tevékenységhez szükséges feltételek biztosításában közreműködött. Az illegális drog értékesítése során - ha az I. rendű terhelt erre személyesen nem ért rá - a II. rendű terhelt időnként helyettesítette a fiát, és a vevőket - akikkel az egyeztetést fia folytatta - kiszolgálta illegális droggal, illetve átvette az áru ellenértékét. Előfordult olyan eset is, hogy az I. rendű terhelt megadta a II. rendű terhelt telefonszámát, így a vevők közvetlenül vele is tudtak egyeztetni. Az illegális drog csomagolása alufóliába vagy nylon tasakba történt, az ehhez szükséges kis méretű, simítózáras nylon tasakokat a II. rendű terhelt szerezte be, pl. 2015 júliusában 200 darabot rendelt és vásárolt meg egy papírüzletben. Előfordult olyan is, hogy a II. rendű terhelt - az I. rendű terhelt kérésére - segítséget nyújtott a beszerzett illegális drogok ellenértékének az összekészítésében. Az I. rendű és a II. rendű terhelt, egymás tevékenységéről tudva, egymással egyeztetve és a feladatokat fentiek szerint megosztva, anyagi haszonszerzés érdekében vett részt kábítószer, s új pszichoaktív anyag terjesztésében. A II. rendű terhelt a tényleges terjesztésben csak alkalmanként vett részt, de folyamatosan rendelkezésre állt arra az esetre, ha az I. rendű terhelt a vevőket nem tudná

kiszolgáltatni, ugyanakkor tisztában volt azzal, hogy az értékesítés életvitelszerűen nagy számú vevő részére történik.

- A) Az I. rendű terhelt a 2000. augusztus 4. napján született 1. számú tanú részére 2014 decembere és 2015. augusztus 4. napja közötti időben rendszeresen értékesített marihuánát 0,5 vagy 1 gramm mennyiségben, 2.000 Ft/gramm áron; az átadott minimum 37 gramm kábítószernek minősülő marihuána ellenértéke összesen 74.000 forint volt. A marihuána delta-9-THC hatóanyagot tartalmazott.
- B) Az I. rendű terhelt 2015. március 13. napján a 2. számú tanúnak 2 darab alufólia tasakba csomagolva különböző hatóanyag-tartalmú növényi anyagot értékesített 300 forintért, akitől 2015. március 14-én 2 darab cigaretta került lefoglalásra, melyet növényi anyag felhasználásával sodort. A lefoglalt növényi törmelék delta-9-THC hatóanyagot, valamint ADB-PINACA nevű hatóanyagot tartalmazott, mely utóbbi 2015. április 2. napjától minősült új pszichoaktív anyagnak.
- C) Az I. rendű terhelt 2015. július 25. és augusztus 2. napja közötti időszakban a III. rendű terhelt részére eladott összesen 43 gramm kristályt 3.000 Ft/gramm áron, valamint 15 gramm herbált 3.500 Ft/5 gramm áron. Az értékesítés során öt esetben az illegális drogot a II. rendű terhelt adta át, a megrendeléseket a III. rendű terhelt esetenként az I. rendű vagy a II. rendű terheltnek fizette ki. Ezen időszakban az eladott kristály értéke 132.000 forint, a herbál értéke 10.500 forint volt. A kristály anyag pentedron hatóanyagot tartalmazott, mely kábítószernek minősül; az eladott herbál ADB-PINACA hatóanyagot tartalmazott, ami 2015. április 2-től új pszichoaktív anyagnak minősül.
- D) Az I. rendű terhelt 2015 nyarán a 3. számú tanú részére négy esetben értékesített marihuánát 1-1 gramm mennyiségben, 2.500 Ft/gramm áron, 2015. augusztus 4-én pedig 5 gramm marihuánát 12.500 forintért. A marihuána delta-9-THC hatóanyagot tartalmazott.
- E) 2015. február 24. napján és 2015. május végén, augusztus 2. napján az I. rendű terhelt az 1997. december 18. napján született 4. számú tanú részére alkalmanként 5-5 gramm zöld növényt törmelék formájában értékesített, herbált 3.500 Ft/5 gramm áron. A növényi törmelék ADB-PINACA hatóanyagot tartalmazott.
- F) Az I. rendű terhelt 2014. év vége és 2015 júliusa között az 5. számú tanú részére hét közben 1 grammos, hétvégeente 2 grammos adagokban, heti rendszerességgel marihuánát értékesített 2.000 Ft/gramm áron, összesen kb. 84 gramm mennyiségben. A marihuána delta-9-THC hatóanyagot tartalmazott.
- G) Az I. rendű terhelt 2015. április és augusztus eleje között a 6. számú tanú részére heti többszöri rendszerességgel, 1-2 grammos adagokban marihuánát értékesített 2.000 Ft/gramm áron, összesen 65 gramm mennyiségben. 2015 nyarán ezen felül kb. tíz alkalommal 1-1 gramm ADB-PINACA hatóanyagot tartalmazó herbált 1.500 Ft/gramm áron. A 6. számú tanú a marihuánáért 130.000 forintot, a herbálért 15.000 forintot fizetett. A marihuána delta-9-THC hatóanyagot tartalmazott.
- H) Az I. rendű terhelt 2014 júliusa és 2015. augusztus eleje között a 7. számú tanú részére heti rendszerességgel 1 grammos adagokban marihuánát értékesített 2.000 Ft/gramm áron, kb. 56 gramm mennyiségben. 2015 nyarán a 7. számú tanúnak egy alkalommal a II. rendű terhelt adta át a marihuánát 2.000 forint ellenérték fejében, aki azért összesen 112.000 forintot fizetett. A marihuána delta-9-THC hatóanyagot tartalmazott.
- I) Az I. rendű terhelt 2014 decembere és 2015 júliusa között a 8. számú tanú részére tíz alkalommal, 1 grammos adagokban marihuánát értékesített 2.000 Ft/gramm áron, összesen 10 gramm mennyiségben, így azért a terhelt 20.000 forintot kapott. A marihuána delta-9-THC hatóanyagot tartalmazott, mely összesített hatóanyag-tartalma fenti esetekben nem érte el a csekély mennyiség felső határát.
- J) Az I. rendű terhelt a kerékpártárolóban ismeretlen forrásból beszerzett illegális drogot tárolt, melyet a nyomozó hatóság 2015. augusztus 4. napján szervezett akció keretében házkutatás során feltalált és lefoglalt. Ennek során lefoglalásra került 169,28 gramm tömegű fehér por, amely 88 gramm pentedron bázist tartalmazott, 0,79 gramm nettó tömegű, zöld színű növényi ágvégződés, amely

0,002-0,16 gramm THC-t tartalmazott, műanyag tasakba csomagolt 120,41 gramm zöld növényi törmelék 2,1 gramm ADB-FUBINACA hatóanyag tartalommal, 0,3 gramm zöld színű tabletta 0,04-0,16 gramm MDMA bázis tartalommal, 41 darab alufóliába csomagolt 51,12 gramm összetömegű, zöld színű ágvégződés 5,88 +/- 0,33 gramm THC tartalommal, 1 darab kék pöttyös tabletta 2-4 mg alfa-PVP hatóanyag tartalommal. A lefoglalt kábítószeresek együttes hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határának minimálisan 130,8 százalékát tette ki.

II.

- [6] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt - a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára, valamint a Be. 649. § (2) bekezdés e) pontjára alapítottnak - elsődlegesen a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése, másodlagosan a bünszövetségben való elkövetés mellőzése folytán enyhébb minősítés, és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében. Álláspontja szerint az eljáró bíróság tévesen állapította meg, hogy sem ő, sem az I. rendű terhelt nem rendelkeztek munkaviszonnyal és azt is, hogy kábítószer-értékesítésből fedezték megélhetésüket. Az I. rendű terhelttől lefoglalt pénzösszeg nagysága sem utalt arra, hogy „komoly díler” lett volna. Megismételte az alapeljárás során előterjesztett védekezését kiemelve azt, hogy az I. rendű terhelt tevékenységéről nem tudott. Kifogásolta, hogy a megállapított tényállás felderítetlen, hiányos és téves ténybeli következtetéseket tartalmaz. Nyomozati hiányosságként utalt arra, hogy a kábítószer feltalálási helyén nem rögzítettek ujjnyomatot, DNS-mintavételre sem került sor, ezáltal a nyomozó hatóság sem tett eleget ügyfelderítési kötelezettségének.

Álláspontja szerint csak egyetlen alkalommal adott át kábítószer másnak, anélkül hogy annak ellenértékét átvette volna. Ezért tévesnek tartja a bünszövetségben történő elkövetés megállapítását, mivel esetében a tervszerűség hiányzott, továbbá az eljárás során nem is merült fel ellene szóló olyan terhelő bizonyíték, amely alátámasztotta volna, hogy tudott az I. rendű terhelt tevékenységének nagyságáról. Hivatkozott arra, hogy az I. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés fiatal korára, büntetlen előéletére figyelemmel indokolatlanul súlyos, továbbá mivel az ő cselekvése csupán bűnszegédi jellegűként értékelhető, ezért a határozat belső arányosságára is figyelemmel, vele szemben is a kiszabott büntetés jelentős enyhítése indokolt. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság - a súlyosítási tilalom megsértésével - annak ellenére súlyosította vele szemben a kiszabott fegyházbüntetést, hogy az ügyészség csak a közügyektől eltiltás mellékbüntetés súlyosítását indítványozta. Mindezek alapján elsősorban a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan a terhére rótt cselekmények esetében a minősítés megváltoztatását, valamint a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

- [7] A Legfőbb Ügyészség BF.1336/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben aplatannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint a II. rendű terhelt I. rendű terheltet érintő indítványa nem jogosultól származó, ezért törvényben kizárt, mint ahogy az indítvány jogerős határozatban rögzített tényekkel ellentétes hivatkozása, tényállás felderítetlenségét, bizonyítékok értékelését kifogásoló része sem alapozhat meg felülvizsgálatot. Az ügyész aplatannak tartotta a bünszövetségben elkövetés, mint minősítő körülmény megállapításának helytelenségére történő hivatkozást is. Az irányadó tényállás alapján ugyanis megállapítható, hogy a terheltek kábítószer és pszichotrop anyag értékesítésre irányuló megállapodása nem csupán egyszeri alkalomra vonatkozott, a terheltek e bűncselekmények elkövetésére rendezkedtek be, és megállapodásuk kiterjedt a kereskedés folyamatában való részvételre, megosztva egymás között a részfeladatokat. Mivel az elbírált cselekmények minősítése az ügyész szerint törvényes, ezért a II. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés mértéke sem vizsgálható. Nem tartotta alaposnak a súlyosítási tilalom megsértésére történő terhelti hivatkozást sem, mert az elsőfokú ítélet kihirdetését követően az ügyész nyomban fellebbezést jelentett be a II. rendű terhelt terhére, súlyosítás érdekében, majd utóbb fellebbezését írásban részletesen is ennek

megfelelően indokolta. Mindezek alapján a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

- [8] I. rendű terhelt 2018. december 5. napján érkezett, saját kezűleg írt beadványában a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványhoz csatlakozott, kijelentette, hogy annak tartalmáról tudomással bír, azt „hitelesíti”, és nyilatkozott arról, hogy az indítványban foglaltak egyben saját álláspontját is jelentik. Ehhez képest úgy kell tekinteni mintha a terheltek az indítványt közösen nyújtották volna be, ezért azt a Kúria az I. rendű terhelt esetében is, mint jogosulttól származónak tekintette.

III.

- [9] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [11] Az indítvány kifogásolja a kábítószer-kereskedelem büntette és az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette esetében a bünszövetségben való elkövetés, továbbá e bűncselekmények elkövetése kapcsán egyidejűleg a társtettesi elkövetői minőség megállapítását.
- [12] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [13] Nem sértett azonban törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű és II. rendű terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében [Btk. 184. § (1) bekezdés IV. fordulat, (2) bekezdés a) pont] megállapította.
- [14] A Btk. 176. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetést követ el; a (2) bekezdés a) pontja szerint a bűncselekmény súlyosabban minősül, ha bünszövetségben, míg a (3) bekezdés szerint, ha jelentős mennyiségű kábítószerrel követik el.
- [15] A Btk. 184. § (1) bekezdése szerint, aki új pszichoaktív anyagot kínál, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, büntetést követ el; a bűncselekmény a (2) bekezdés a) pontja szerint súlyosabban minősül, ha a bűncselekményt bünszövetségben követik el.
- [16] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerint bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet.
- [17] A Btk. 13. § (3) bekezdése szerint társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.
- [18] Az irányadó tényállás alapulvételével nem tévedett az eljáró bíróság, amikor a bünszövetségben elkövetést megállapította [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont].
- [19] A fogalom értelmezésére (változtatlanul) a Legfelsőbb Bíróság által meghatározott IV. számú Büntető Elvi Döntés ad iránymutatást, ami ma is kötelező érvényű. Ennek lényege szerint a Btk. a bünszövetség fogalom meghatározásánál azt értékeli, amikor a közreműködőknek, tehát a bünszövetség tagjainak megállapodása több bűncselekmény megvalósítását célozza, anélkül azonban, hogy minden egyes bűncselekmény végrehajtásának a részleteit is megszerveznék. Jelen ügyben ez tényállás szerinti.
- [20] A bünszövetség létrejöttének további feltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze. Mindez szintén a jelen ügy tényállása szerinti.
- [21] Az előzetes megállapodás - mint a szervezett elkövetés egyik eleme - olyan, a jövőben

megvalósítandó bűncselekmények elkövetésére irányuló elhatározást jelent, amely a jog védte érdekek ellen támadó erők viszonylag magasabb fokú szervezettségét, pl. az elkövetők következetességét, a végrehajtás egyes jelentősebb körülményeiben, módozataiban megnyilvánuló tervszerűséget is felöleli. Lényeges, hogy ez a megállapodás már eleve bűnözésre, vagyis több bűncselekmény elkövetésére irányuljon. A IV. számú Büntető Elvi Döntés rámutat arra is, hogy bár a megállapodás formáját illetően leggyakoribb a szóbeli (vagyis a kifejezett) megállapodás, de megállapodás a hallgatóságos, félreérthetetlenül a bűnözésre irányuló akarategység is. Amikor tehát az elkövetők ráutaló magatartásából egyértelműen ismerhető fel a bűnözésre irányuló következetesség, tervszerűség és akarategyezőség, akkor valósul meg a hallgatóságos megállapodás.

- [22] Jelen esetben a terheltek magatartásának ennek megfelelő ismervei maradéktalanul megállapíthatók. Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti, hogy az I. rendű terhelt 2014 nyarától - 2015. augusztus 4. napjáig anyagi haszonszerzés céljából kábítószer és új pszichoaktív anyagot árult kis adagokban mint díler. Állandó vevőkör alakult ki, tevékenysége a drogfogyasztók körében általánosan ismertté vált, telefonszámát a vevők egymásnak adták. Az I. rendű terhelt tevékenységével édesanyja, a II. rendű terhelt is tisztában volt, ebben támogatta őt úgy, hogy alkalmilag az értékesítésben, valamint a tevékenységhez szükséges feltételek biztosításában közreműködött. Az értékesítés során - ha az I. rendű terhelt erre személyesen nem ért rá - a II. rendű terhelt helyettesítette a fiát, és a vevőket - akikkel az egyeztetést a fia folytatta - kiszolgálta a kábítószerrel, illetve átvette az áru ellenértékét; előfordult olyan is, hogy a vevők közvetlenül vele is egyeztettek. A kábítószer csomagolásához szükséges anyagokat a II. rendű terhelt szerezte be, továbbá segítséget nyújtott a kábítószer ellenértékének összekészítésében. A tényállás rögzíti azt is, hogy az I. rendű és II. rendű terhelt egymás tevékenységéről tudva, egymással egyeztetve a feladatokat eszerint megosztva, anyagi haszonszerzés érdekében vettek részt a kábítószer és új pszichoaktív anyag terjesztésében. A II. rendű terhelt tényleges terjesztésben csak alkalmanként vett részt, emellett folyamatosan rendelkezésre állt, és tisztában volt azzal, hogy az értékesítés nem alkalmi jellegű, hanem életvitelszerű és nagy számú vevőkör részére történik. Mindemellett a C) pontban írt tényállás rögzíti azt is, hogy a III. rendű terhelt részére a 2015 nyarán történő értékesítés során öt esetben a II. rendű terhelt adta át az illegális drogokat úgy, hogy a megrendeléseket az I. rendű terhelt vette fel, a vételárat változóan az I. rendű vagy a II. rendű terheltnek fizette ki. Az 5. számú tanú részére történt értékesítés kapcsán - G) pontban írt tényállás - pedig azt tartalmazza, hogy 2015 nyarán a kb. tíz alkalommal történt értékesítés során egy esetben 1 gramm herbált a II. rendű terhelt adott át az 5. számú tanúnak 1.500 forint ellenérték fejében.
- [23] Mindezekből kitűnően az eljáró bíróság tehát törvényesen minősítette az I. rendű és II. rendű terhelt terhére rótt cselekményeket bünszövetségben elkövetettnek [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont].
- [24] A társtettesi minősítést ért támadás kapcsán a Kúria rámutat arra, hogy a IV. számú Büntető Elvi Döntés szerint a bünszövetségben való elkövetés megállapítása esetén is alkalmazni kell a Btk.-nak a tettességre és a részességre vonatkozó rendelkezéseit. A bünszövetség keretében tanúsított elkövetői magatartás tehát minősíthető tettesi, társtettesi, felbujtói vagy bűnszegédi tevékenységnek. A bünszövetségben elkövetett bűncselekmény tettese csak az lehet, aki a bünszövetség létezését ismerve, egészben vagy részben megvalósítja a konkrét bűncselekmények törvényben meghatározott tényállását, társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.
- [25] A törvény a társtettesi minőségben megvalósított bűncselekmény társadalomra veszélyességét általában nem értékeli a minősítésre is kiható súllyal, ez pedig egyben azt is jelenti, hogy önmagában ez felülvizsgálati okot sem képez. Az elkövetői alakzat meghatározása ugyanis nem a bűncselekmény jogi minősítésének része, a társtettesi elkövetéshez a törvény kötelező büntetéskiszabási szabályt sem fűz; következésképp még az esetleges téves megállapítása sem eredményezheti a büntetésnek a Btk. valamely, mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközően törvénysértő voltát, azaz a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti felülvizsgálati ok

feltételeit nem meríti ki.

- [26] Mindazonáltal a társtetteségnek az I. rendű és II. rendű terhelt terhére rótt kábítószer-kereskedelem büntette és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette körében, utóbbi esetben a bünszövetségben való elkövetés minősítő körülményével együtt való megállapítása a IV. számú Büntető Elvi Döntés szerinti.
- [27] Büntetés (illetve az intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. - adott büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó - mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megszegése.
- [28] Konkrét ügyben a büntetés (intézkedés) anyagi jogi alapja részint a helyes minősítést meghatározó, részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére vonatkozó anyagi jogi rendelkezés. Felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a minősítés mellett egyben a kiszabott büntetés is sérelmezett. Ha pedig törvénysértő a minősítés, akkor vizsgálandó, hogy helyes minősítés esetében mennyiben helytálló a kiszabott büntetés.
- [29] Mivel jelen ügyben az elbírált cselekmények minősítése törvényes, és az eljáró bíróságok más anyagi jogi szabályt sem sértettek, a terheltekkel szemben kiszabott büntetés mértéke önmagában felülvizsgálat során nem vizsgálható.
- [30] Az indítvány szerint az eljáró bíróság tévesen állapította meg, hogy a terheltek nem rendelkeztek munkaviszonnyal és azt is, hogy kábítószer-értékesítésből fedezték megélhetésüket. Megismételve az alapeljárás során előterjesztett védekezést kiemelte azt, hogy a megállapított tényállás felderítetlen, hiányos és téves ténybeli következtetéseket tartalmaz, a kiszabott büntetések pedig eltúlzottan súlyosak.
- [31] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [32] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható. Ezért az indítvány jogerős határozatban rögzített tényekkel ellentétes hivatkozása, tényállás felderítetlenségét, bizonyítékok értékelését kifogásoló része felülvizsgálati ok indokát nem képezi.
- [33] A bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy konkrét ügyben, illetve adott terhelt esetében mit tekint enyhítő vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.
- [34] Kétségtelen, hogy ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a Btk. 79. és 80. § rendelkezéseire, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakra. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy a Btk. 79. és 80. §-ai, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltak a büntetés-kiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró támpontjai.
- [35] Miután pedig az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem (a büntetés-kiszabási tényezők értékelése sem) képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljáró bíróság miként vette figyelembe a Btk. 79. és 80. §-ait, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakat.
- [36] Az indítvány eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság annak ellenére súlyosította a II. rendű terhelttel szemben kiszabott fegyházbüntetés tartamát, hogy az ügyész fellebbezésében csak a közügyektől eltiltás mellékbüntetés súlyosítását indítványozta.
- [37] A Be. 649. § (2) bekezdés e) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg.
- [38] Az indítvány ezen hivatkozása a súlyosítási tilalom téves értelmezésén alapul, másfelől nem felel meg a tényeknek.

- [39] Az iratokból kitűnően az elsőfokú ítélet kihirdetését követően az ügyész a II. rendű terhelt terhére, súlyosítás érdekében nyomban fellebbezést jelentett be (2.B.490/2016/83. számú jegyzőkönyv 2. oldal). E fellebbezését írásban akként indokolta, hogy a II. rendű terhelttel szemben hosszabb, a középértéket meghaladó tartamú fegyházbüntetés és hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabását indítványozta (2.B.490/2016/85. számú átirat). A másodfokú ügyész ezen fellebbezést fenntartotta (BF.658/2017/1. számú átirat).
- [40] A másodfokú bíróság ezért a II. rendű terheltet érintő büntetés kiszabása során nem sértette meg a súlyosítási tilalmat, másfelől az indítvány e hivatkozása téves tényeken alapul.
- [41] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.
- [42] Ekként a Kúria az I. rendű és II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az I. rendű és II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [43] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [44] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2019. március 29.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bíróági ügyintéző